A JEWISH CANADIAN DAILY CIRCULATED OVER CANADA AND ABROAD.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

CANADA

VOLUME III. No. 1068 | Toronto Monday September 11 1916 | י"ג אלול פרשה תבא תרע"ו | מאָנטאָג דער 11טער סעפּ. 1916. | PRICE : ONE CENT

A Branch of The New York Public Library 476 Fifth Ave. NEW YORK CITY

פון כאַציאָנאַל־אויבי שע צייטונג פאַר אידישע און פעגע־דער ענינים בשרש און מאַר אַלגעמע־ליכע ענינים בכלל, און וועלכע איז אַנ־ערקענט אויבעראַל אַלס אַזעלכע. —

רומענער געזוינען צוריק דאַבריטש און פערלירען סיליסטרא

רומענער נעהמען נאָך 5 דערפער אין טראַנסילוועניא, רוסי־שע אַרמיי קומט צו הילף די רומענער

גרויסער פייער פערניכטעט א ריגע שאַקאַלאַד פאַבריק

וועבס שאַקאַלאַד פאַבריק פערניכטעט פון פייער

פייער פעראורזאַכט 100.000 דאָלאַר שאַדען. פינף מענשען פערוואונדעט.

פינף מענשען זענען פערוואונדעט געוואָרען ביי א גרויסען פייער וועלכער האָט אויסגעבראָכען נעכטען 10 א זייגער בייגאַכט אין וועבס שאַקאַלאַד פאַבריק אין ביוקענען און הייטער סטריטס.

די גאַנצע פייער שטאַקיגע געביידע איז פונ'ם פייער פערניכטעט געוואָרען. דער שאַדען בעטרעפט איבער 100.000 דאָלאַר.

פון וואַנען דער פייער האָט זיך אָנ־געפאַנגען איז אונבעקאַנט, ענטדעקט אָבער האָט דעם פייער מר. שערמאַן וועל־כער איז דאָרט א נאַכט וואַכטמאַן, ווען ער האָט בעמערקט דעם פייער האָט ער ניט גערופען גלייך די פייער לייט, נאָר ער איז געלאָפען אין דער צווייטער גע־ביידע אין וועלכער עס געפינען זיך די בעקעריי, צו רופען הילף, אַן אַלארם איז אָבער גלייך געגעבען געוואָרען און די פייער לייטע זענען באַלד געווען אויפ'ן פלאַץ. דער רויך איז פונ'ם פייער גע־ווען אזא שטאַרקער, אַז עס האָט פיעל געשטערט די פייער לייטע אין זייער אַר־בייט, און דריי פייער לייטע זענען פערשטיקט געוואָרען פונ'ם רויך און האָ־בען געמוזט צוגעגומען ווערען אין האָס־פיטאַל.

אין צייט פונ'ם פייער האָט אויך עפּסאַלאַדירט א קלייגער „טעהנק" מיט אַמאָניע און דאָס האָט פיעל געשטערט די פייער לייטע אין זייער אַרבייט, ווייל א שאַרפער גערוך האָט זיך פערשפּרייט און עס איז אונמעגלעך געווען צו צוגעהן נאָהענט צו דער געביידע.

דורך דער העלדישער אַרבייט פון די פייער לייטע איז געלונגען צו פערהיטען די אַנדערע געביידעס פונ'ם פייער. די דריי שטאָקיגע געביידע אין וועלכער עס געפינט זיך די וועבס בעקעריי איז פונ'ם פייער ניט אָנגעריהרט געוואָרען.

די פייער טשאַקיגע געביידע וועלכע איז אָבגעברענט געוואָרען איז געבויט געוואָרען מיט 25 יאָהר צוריק, זי איז נאָך געווען א גאַנץ שטאַרקע.

אַלץ וואָס דער פייער האָט פערניכ־טעט ווערט געדעקט פון אינשורענס.

די געביידע צוזאַמען מיט דער מאַ־שינעריע זענען פערזיכערט אין 130.000 דאָלאַר. פערשטעהט זיך אַז די בעלי־בתים וועלען ניט ליידען. עס וועלען אָבער ליידען ארום 150 אַרבייטער מע־נער און פרויען וועלכע זענען געווען בע־שעפטיגט אין דער פאַבריק.

די פערוואונדעטע זענען דזשיימס ראַבערטסאָן, איין אונבעקאַנטער מאַן, און דריי פייער לייטע.

רומענער באַמבאַרדירטן טורטאַקאַי

אַן אפיציעלער רומענישער בעריכט וועלכער איז שפּעטער פערעפענטליכט געוואָרען לעזט זיך ווי פאָלגט:

אויפ'ן צפון שלאַכטפעלד קומען פאַר גרויסע שלאַכטען און דער שונא זיהט זיך צוריק ווייטער צו מערב.

אונזערע באַטאַרעען האָבען באָמ־באַרדירט ווידין, לאָמפּאַלאַן, קאַ און ראַ־האַווא, וועלכע זענען יעצט איינגעווי־קעלט אין פלאַמען.

אונזערע לופט שיפען האָבען אויך ערפאָלגרייך באָמבאַרדירט טורטאַקאַי, וועלכע די בולגאַרען האָבען ניט לאַנג פערנומען.

דער אפיציעלער דייטשער בעריכט וועלכער איז געבטען פערעפענטליכט גע־וואָרען אין בערלין מעלדעט, אַז די דייטשע בולגאַרישע טרופּען האָבען פער־נומען סיליסטרא 60 מייל דרום מזרח פון בוקאַרעסט.

אינ'ם זעלבען בעריכט אין וועלכען די דייטשען מעלדען אַז זיי האָבען פער־נומען סיליסטרא מעלדען זיי אויך אַז די רוסען און די רומענער האָבען דאָרט גע־האַט גרויסע פערלוסטען.

דער בולגאַרישער בעריכט וועל־כער איז פערעפענטליכט געוואָרען שבת מעלדעט ניט וועגען דעם וואָס זיי האָ־בען גענומען סיליסטרא.

דער בולגאַרישער בעריכט מעלדעט נאָר, אַז א רומענישע אַרמיי האָט גע־וואָלט העלפען די פערטהיידיגער פון טורטאַקאַי. אָבער די בולגאַרען האָבען געצוואונגען די אַרמיי זיך צוריקצוציהען צו סיליסטרא.

ענגלענדער אוואַנסירען אויף א פראָנט פון פיער מייל.

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

די ענגלענדער האָבען נעכטען גע־האַט איינעם פון די גרעסטע זיעגע אויפ'ן סאַם פראָנט צייט זיי האָבען אָנגעפאַנגען זייער אַפענסיווע אויף יענעם פראָנט.

ווילען אויסבייטען דייטש אויף רוסיש

אין די היגע הייסקוהל קרייזען טראַגען זיך ארום קלאַנגען וועגען פלע־נער אויסצובייטען די דייטשע שפּראַך אויף רוסיש.

דער ערשטער אויפצוהויבען די פראַ־גע איז געווען דר. האַנטער, א טראַסטי פון דער באַארך אויף עדיוקיישאָן

די טענות וועגען דער וויכטיגקייט פון מאַכען דעם בייט זענען די: אַזוי ווי נאָך דער דער מלחמה וועט זיך אָנפאַנ־גען א גרויסער האַנדעל פערקעהר צווי־שען קענענדע מיט רוסלאַנד, דערפאַר איז נויטיג אַז קענענדער יונגע לייט וועלכע לערנען די קאָמערציעלע וויסענשאַפט זאָ־לען קענען רוסיש.

דערווייל זוכט מען „אויטאָריטע־טען" וועלכע זאָלען געבען די הסכמה דערלאַנג. איינע אזא „אויטאָריטעט" איז געווען מיסעס האַמבורג די פרוי פון דעם ניט לאַנג פערשטאָרבענעם משמור האַמבורג פון דער האַמבורג קאָנסולאַר־טאַרי אויף מוזיק. זי האָט געזאָגט „עס וואָלט געווען א זעלטענע אידעע צו מאַכען דעם בייט". באַטש זי האָט צוגעגעבען אַז קענענדער יונגע לייט וועלען קיין האָ־ניג ניט לערנען אייזדער זיי וועלען זיך אויסלערנען די שפּראַך, אין איין זאַך איז זי אָבער זיכער, אַז דייטש מוז אויסגע־שלאָסען ווערען אונטער אַלע אומשטענדען פון דעם קאַריקולאַם פון די היגע הייס־סקוהלס.

אַן אפיציעלער בעריכט מעלדעט אַז זיי האָבען פערנומען דייטשע פאָזיציעס אויף א פראָנט פון 6000 יאַרד צווישען גניטשי און לייעש וואַלד.

די ענגלענדער האָבען דעם דאָרף גניטשי פערנומען צוזאַמען מיט פיעלע דייטשע געפאַנענע און פיעל אַמוניציע.

דער בעריכט מעלדעט, אַז די דייט־שען האָבען דאָרטען געכאַפּט א גרויסע מפּלה, און האָבען איבערגעלאָזען טויזעג דער טויטע אויפ'ן שלאַכטפעלד.

בולגאַרען פערלאָזען וואַרנאַ

וויכטיגער פּאַרט אויפ'ן שוואַרצען ים

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

בעריכטען וועלכע זענען דאָ ערהאַל־טען געוואָרען פון אדעס, מעלדען אַז די בולגאַרען האָבען אָנגעפאַנגען אפצולייד־זינען דעם פּאָרט וואַרנאַ וועלכער איז זייער הויפּט פּאָרט אויפ'ן שוואַרצען ים.

בעריכטען זענען אויך ערהאַלטען גע־וואָרען פון ציריך, אַז צוויי חוסישע קריעגס שיפען אין איין קרייצער האָבען באַמבאַרדירט קאָנוואַלאַ.

זעקס מיליאָן דאָלאַר פאַר די מלחמה קרבנות

(ספּעציעל צום „אידישען זשורנאל".)

ניו יאָרק, סעפּ. 10.

די דזשואיש דיסטריביושאָן קאָמיטע האָט דאָ פערעפענטליכט אויהר בעריכט וועלכער ווייזט, אַז די אידען פון די פעראייניגטע שטאַאטען האָבען ביז היינט צו טאָג געזאַמעלט צוזאַמען 5.777.093 דאָלאַר פאַר די מלחמה קרבנות.

אין דער דיסטריביושאָן קאָמיטע געהען אריין אַלע דריי הילפס אָרגאַניזאַ־ציאָנען וועלכע עקזיסטירען אין די פער־איינינגטע שטאַאטען געמליך, די אַמע־ריקאַן דזשואיש קאָמיטע, די פאָלקס הילף־קאָנפערענץ און די סענטראַל הע־ליפּע און די דיסטריביושאָן בעשעפ־טיגט זיך נאָר מיט צוטהיילען דאָס געלד, און פאָלגליך איז איהר בעריכט פון דער סומע וועלכע איז געזאַמעלט געוואָרען איבער'ן גאַנצען לאַנד.

פאַטער דערהר גע'עס א שכור'ען זוהן

אַבערט סינקלער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען אויף דער קלאָגע פון מאַכען א נעפעהרליכען אָנגריפע אויף זיין זוהן בערט סינקלער א סאָלדאַט.

בערט איז אהיים געקומען א שכורער און דער פאָטער איז אריין אין בעס און האָט איהם ארומגטער געוואָרפען פון די טרעפּ. בערט האָט זיך צושפּאַלטען דעם קאָפּ פאַלענדיג און די דאָקטוירים גיבען קליינע האָפנונגען אויף זיין לעבען.

דער פאָטער איז פערהאַלטען געוואָ־רען ביז צום 15טען פאַר א וויטערדי־גען פאַרהער.

רעגיערונגס הכנסה פאַרגרעסערט

אטאוא, סעפּ. 10.

די ערשטע פינף חדשים פון דעם איצטיגען יאָהר וויזען א ריעזיגען צוא־וואוקס אין די רעגיערונגס הכנסות.

דער הויפּט צוואוואוקס איז געווען פון דער איינאַהמע פון קאַסטאַם אָב־צאָהל, אָבער די איינאַהמע איז פאַר־גרעסערט געוואָרען אין אַלע אַנדערע ברענטשעס פון וואַנען די רעגיערונג ציהט איהרע הכנסות. בלויז די פאָסט אַפיס הכנסה איז בער־יטענד פערקלע־ינערט געוואָרען. דער פאַרלוסט אָן א־ס צוואַנציג מיליאָן דאָלאַר.

עקס־מעיאָר ניריא מי־ליטערישער מאַיאָר

פאַרנעהמט א וויכטיגע שטעלע.

שכת איז צוריקגעקומען א בעוואוס־טער טראַנסאַטלאַנטישער סיטיזען פון ענגלאַנד, און ער האָט געבראַכט די נייעס דאָס סער סעם יוהז האָט געהאַט א קאָנפערענץ מיט די פערשידענע בעאַמטע פון דער קענענדער אַרמיי, און ער האָט בעשלאָ־סען צו מאַכען א נייעם דעפּאַרטמענט, וועלכער זאָל האָבען די אויפגאַבע אויפ־צופאַסען אויף די שפּיזען און אויף דעם טראַנספּאָרטירען פון דער אַרמיי. אויך וועט דער דעפּאַרטמענט דאַרפען אויס־קלייבען די אָפיציערען וועלכע דאַרפען געהען צום פראָנט, און איבערנעהמען אַלע נויטיגע אינסטרוקציעס.

גענעראַל ריעדער איז בעשטימט גע־וואָרען פון סער סעם יוהז צו זיין דער הויפּט פון דעם ראַזיגען דעפּאַרטמענט און גיערי וועלכער איז געווען א קאַפּי־טאַן איז דערהויבען געוואָרען צו דער שטעלע פון א מאַיאָר און וועט זיין דער סעקרעטער פון דעם ראַזיגען דעפּאַרט־מענט.

א סכסוך צווישען אַמעריקא און ענגלאַנד צוליעב בריעף

די ערקלעהרונג פון לאַיאָד דזשאָרדזש.

וואַשינגטאָן, סעפּ. 10.

עס איז זעהר מעגליך אַז אַן ערנסטער סכסוך זאָל אויסברעכען צווישען די פער־איינינטע שטאַאטען און ענגלאַנד צו־ליעב דעם וואָס אַמעריקאַנער בריעף וועלען געעפענט און דורכגעקוקט פון דער ענגלישער צענזור.

מען האָט זיך אין אַמעריקא דער־וואוסט, אַז דער ענגלישער קריעגס מי־ניסטער לאַיאָד דזשאָרדזש האָט אין פאַר־לאַמענט געמאַכט די פאָלגענדע ערקלעה־רונג:

אַז דער ענגלישער צענזור נוצט אויס די ידיעות וועלכע ער בעקומט דורך לע־זען אַמעריקאַנער ביזגעס בריעף און ניט ארויס די סודות פון די אַמעריקאַנער סחרים צו זייערע קאָנקורענטען אין ענ־לאַנד.

דער ענגלישער צענזור האָט אָבער ניט עריליבט אַז דיעזע נייעס זאָל נעקיי בעלט ווערען נאָך אַמעריקאַ. די זאַך איז בעקאַנט געוואָרען דורך די אפיציעלע בע־ריכטען פון פּאַרלאַמענט וואָס לויגען אָנגענומען דורך פאַקט. עס שטעלט זיך יעצט ארויס, אַז די קלאַגע וואָס אַמע־ריקאַנער סחרים האָבען מעהרערע מאָל געמאַכט צום סטייט דעפּאַרטמענט אַז זיי פערלירען אָרדערס דורך דעם וואָס ענגלישע קאָנקורענטען דערוויסען זיך זייערע סודות דורך זייערע בריעף איז נאַנץ גוט בעגרינדעט.

סעקרעטערי לאַסינג האָט צוגעגעבען אַז די ערקלעהרונג פון לאַיאָד דזשאָרדזש שטעלט די פראַגע פון עפענען אַמערי־קאַנער בריעף אין א גאַנץ אַנדער ליכט. ער האָט געזאָגט אַז דער סטייט דע־פּאַרטמענט האָט די זאַך אין זינען און בעטראַכטט די נויטיגע מיטלען וואָס זאָ־לען דערצו אָנגעווענדעט ווערען. און עס קען זעהר זיין, אַז צוליעב דעם זאָל אויסברעכען א סכסוך צווישען אַמעריקאַ און ענגלאַנד.

די „ברעמען" איז פערקוירעו געגאַנגען

אַזוי זאָגען אַמעריקאַנער פלאַט עקס פערטען.

וואַשינגטאָן, סעפּ. 10.

אַמעריקאַנער פלאַט־עקספּערטען זענען מיט דער מיינונג אַז די צווייטע דייטשע האַנדעלס סובמאַרין די „ברע־מען" איז ערגעץ אויפ'ן וועג פערלוירען געגאַנגען.

די „ברעמען" איז מיט עטליכע וואָ־כען צוריק ארויס פון א דייטשען האַ־פען און מיט 10 טעג צוריק איז בעריכ־טעט געוואָרען אַז די „ברעמען" איז דורכגעלאָפען פערביי די ענגלישע פּאַ־טראָל שיפען, דאָס הייסט זי האָט זיך דורכגעריסען אונבעמערקטערהייט דורך די ענגלישע פּאַטראָלען, אָבער דאָס וואָס זי האָט נאָך פון זיך ניט געלאָזט הע־רען זייט דאָן ווערט אָנגענומען אַלס א סמן אַז זי איז ערגעץ אין ים פערלוירען געגאַנגען.

די אַמעריקאַנער עקספּערטען גי־בען אָן א אורזאַכע פאַר איהר פערלוי־רען נעהן דאָס וואָס די וואַסערען פון ים זענען אין דער צייט פון יאָהר פיעל שטוב דיגער ווי זומער צייט, און אַזוי ווי די „ברעמען" איז פיעל שוואַכער אויידער די „דייטשלאַנד" איז געווען האָט זי ניט גע־קענט אויסהאַלטען דעם שטאַרקען וואַסער דרוק.

האַמילטאָנער דראַגיסטען־טען ווילען ניט די ליקעה ביזנעס

האַמילטאָן, סעפּ. 10.

די האַמילטאָנער דראַגיסטען האָ־בען אויף א ספּעציעלער פערזאַמלונג געב־טען אַוועגד בעשלאָסען, אויפצופאָדערען די פּראָווינציעלע רעגיערונג זי זאָל בריג־דען דינספּענסעריס אין די ביזנעס גענענ־דען פון שאָנדט וואו עס זאָל פערקויפט ווערען ליקער נאָך'ן 16טען סעפּטעמבער ווען דער פּראָהיבישאָן געזעץ נעהט אריין אין קראַפט.

זיי, די דראַגיסטען אליין הייסט עס ווילען קיין ליקער ניט האַלטען.

קומענדע וואָך וועלען אַלע דראַגיס־טען זיך פערזאַמלען און בעטראַכטען א פלאַן דורך וועלכען צו פערהינדערעסירען אַלע דראַגיסטען פון מאָנטרעאָל און אַטאַ־וואַ, און צוזאַמען שיקען א פּעטיציע צו דער רעגיערונג, אַז די לעצטע זאָל אַרוג טערנעהמען די לאַסט פון די דראַגיסטען צו פערקויפען ליקער.

שיקט געלד
— דורך —
מר. הערבי ווייגבערג
פרעזידענט פון „אידישען זשורנאל".
צו אייערע קרובים
אין יזראַפ
ראַיעלע, אַנשטענדיגע און פריינדליכע בע־האַנדלונג איומיין מאַטאַ
אַרך שיק געלד נאָך אַלע טהיילען פון דער וועלט
און אויב דאָס געלד ערריכט ניט דאָס פּלאַץ בעקומט איהר די גאַנצע פולע סומע געלד. איך מאַך איינע חשבונות אום אויך זאָל נאָר ניט בלייבען!
שיקט געלד פון פּלאַץ ווי אַלע שיקען
קאָנטרי אידען קענען אויך — געלד שיקען דורך מר. ווייגבערג. — די געלד מוז צוגעשיקט ווערען דורך א מאַני אָרדער און די אַדרעס געשריבען אין רוסיש.
אפּפּס:
253־251 קווין סטריט וועסט
טעלעפאָן אַדעלייד 6967

ווארום דער הויפּט פונ'ם דייטשען געזעצגעבער איז ארונטער־געזעצט געוואָרען פון זיין אמט

ער האָט געוואָלט פערלאַזען די באַל קאָנען.

לאָנדאָן סעפּ., 10.

בעריכטען וועלכע זענען דאָ ער־האַלטען געוואָרען פון שווייצאַריען מעל־דען אַז קייזער ווילהעלם האָט ארונטער־געזעצט פאַן־פאַלקאַנהיינען פונ'ם אמט אלס הויפּט פונ'ם דייטשען געגעראַל שטאַב, דערפאַר ווייל ער האָט גערעטהען אַז דייטשלאַנד זאָל אויפגעבען דעם קריעג אויף די באַלקאַנען און אויך פער־קירצערען די דייטשע שלאַכט לייניען אין פראַנקרייך, דאָס הייסט מאַכען זיי קלע־נער און בעפרייען די פערנומענע פראַנ־צויזישע טעריטאָריע.

אַלס גרונד דערצו האָט ער אָנגעגע־בען אַז בולגאַרען וועט זיכער צוזאַמען־ווערען פון די עלליים, און די דייטשען וועלען ניט קענען אויסהאַלטען די אפענ־סיווע פון די עלליים אויף אַלע פראָנטען.

קייזער ווילהעלם און פאָן הינדענ־בורג זענען מיט איהם ניט געווען איינ־שטימיג און דעריפאַר איז ער ארונטערגע־זעצט געוואָרען פון זיין אמט, און אַזוי ווי פאָן הינדענבורג האָט געהאַלטען מיט'ן קייזער איז ער בעשטימט געוואָרען פאַר'ן הויפּט פון גענעראַל שטאַב.

פאַרלוירענע דראַגאָנער פון דער ריגע

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

בעריכטען וועלכע זענען דאָ ערהאַל־טען געוואָרען פון אדעס, מעלדען אַז די בולגאַרען האָבען אָנגעפאַנגען אפצולייד־זינען דעם פּאָרט וואַרנאַ וועלכער איז זייער הויפּט פּאָרט אויפ'ן שוואַרצען ים.

בעריכטען זענען אויך ערהאַלטען גע־וואָרען פון ציריך, אַז צוויי חוסישע קריעגס שיפען אין איין קרייצער האָבען באַמבאַרדירט קאָנוואַלאַ.

ענגלענדער אוואַנסירען אויף א פראָנט פון פיער מייל.

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

די ענגלענדער האָבען נעכטען גע־האַט איינעם פון די גרעסטע זיעגע אויפ'ן סאַם פראָנט צייט זיי האָבען אָנגעפאַנגען זייער אַפענסיווע אויף יענעם פראָנט.

נאָך וואָס געהען אַנדערשוואו?
ווען אייערע
רשנה
טובה
קאַרטען
ווערען געדרוקט אין
אידישען זשורנאל
צו אייער בעסטער צופריעדענהייט
קומט און איבערצייגט אייך
קאָנטרי אָרדערס פינקטליך אטענדעט
מיר נעהמען אַן אָרדערס פון 50 סענט און העכער

טריידס און לייבאָר קאָנסול פאָדערט אַן אונטערזוכונג וועגען יקרות

בעשולדיגט די פרעסע אין ניט אויסזאָגען דעם אמת.

ביים לעצטען מיטינג פון טרייד און לייבאָר קאָנסיל האָט די פראַגע פון די הויכע פרייזען אויף לעבענסמיטעל ארויס גערופען זעהר א הייסע און אינטערעסאַנ־טע דעבאַטע.

אָנגעפאַנגען האָט זיך די דעבאַטע וועגען דעם וואָס די האַנדלונג פון דער כאַארד אויף קאָנטראָל אין דער פראַגע פון שטאַדטישע קויהלען אָרדערס, האָט גענומען אַן אַנדער וועגרונג.

זיי מיר האָבען שוין געמאַלדען אין „זשורנאל" האָט די באַארד אויף קאָנטראָל געראַלטען אין בעטראַכטען א פלאַן אַז די שטאַדט זאָל קויפען ארום צוויי הונ־דערט טויזענד טאָן קויהלען און דאָס פערקויפען צו ארימעלייט פאַר קאָסט פרייז. אָבער אין דער לעצטער צייט האָט די באַארד אויף קאָנטראָל געביטען דאָס פלאַן. אָבער אין דער לעצטער צייט האָט די באַארד אויף קאָנטראָל געביטען ניט לויגען פון א דייטשען הע־ליפּע, און חאָט ארויסגעוויזען ניט לויגען גרויסען חשק אויסצופיהרען דעם דאָזי־גען פלאַן.

די פערשידענע דיסקוטאַנטען האָ־בען אָבער זיך ניט רוהיג בעגרענעצט אויף דער פראַגע פון קויהלען נאָר אויך גערעדט וועגען דעם וואָס מען קען טהון אין בע־צוג דעם אַלגעמיינעס יקרות וואָס הערשט איצט אין קאַנעדע.

ס'איז אויך אָנגעוויזען געוואָרען אויף דעם וואָס די פראַגע פון הויכע פרייזען איז א פראַגע פונ'ם גאַנצען לאַנד, און דערפאַר מוז די פערעראַלע רעגיערונג זע־הען טהון עמוואָס וועגען דעם. און אַלס איינס.

די „ברעמען" איז פערקוירעו געגאַנגען

אַזוי זאָגען אַמעריקאַנער פלאַט עקס פערטען.

וואַשינגטאָן, סעפּ. 10.

אַמעריקאַנער פלאַט־עקספּערטען זענען מיט דער מיינונג אַז די צווייטע דייטשע האַנדעלס סובמאַרין די „ברע־מען" איז ערגעץ אויפ'ן וועג פערלוירען געגאַנגען.

די „ברעמען" איז מיט עטליכע וואָ־כען צוריק ארויס פון א דייטשען האַ־פען און מיט 10 טעג צוריק איז בעריכ־טעט געוואָרען אַז די „ברעמען" איז דורכגעלאָפען פערביי די ענגלישע פּאַ־טראָל שיפען, דאָס הייסט זי האָט זיך דורכגעריסען אונבעמערקטערהייט דורך די ענגלישע פּאַטראָלען, אָבער דאָס וואָס זי האָט נאָך פון זיך ניט געלאָזט הע־רען זייט דאָן ווערט אָנגענומען אַלס א סמן אַז זי איז ערגעץ אין ים פערלוירען געגאַנגען.

די אַמעריקאַנער עקספּערטען גי־בען אָן א אורזאַכע פאַר איהר פערלוי־רען נעהן דאָס וואָס די וואַסערען פון ים זענען אין דער צייט פון יאָהר פיעל שטוב דיגער ווי זומער צייט, און אַזוי ווי די „ברעמען" איז פיעל שוואַכער אויידער די „דייטשלאַנד" איז געווען האָט זי ניט גע־קענט אויסהאַלטען דעם שטאַרקען וואַסער דרוק.

א סכסוך צווישען אַמעריקא און ענגלאַנד צוליעב בריעף

די ערקלעהרונג פון לאַיאָד דזשאָרדזש.

וואַשינגטאָן, סעפּ. 10.

עס איז זעהר מעגליך אַז אַן ערנסטער סכסוך זאָל אויסברעכען צווישען די פער־איינינטע שטאַאטען און ענגלאַנד צו־ליעב דעם וואָס אַמעריקאַנער בריעף וועלען געעפענט און דורכגעקוקט פון דער ענגלישער צענזור.

מען האָט זיך אין אַמעריקא דער־וואוסט, אַז דער ענגלישער קריעגס מי־ניסטער לאַיאָד דזשאָרדזש האָט אין פאַר־לאַמענט געמאַכט די פאָלגענדע ערקלעה־רונג:

אַז דער ענגלישער צענזור נוצט אויס די ידיעות וועלכע ער בעקומט דורך לע־זען אַמעריקאַנער ביזגעס בריעף און ניט ארויס די סודות פון די אַמעריקאַנער סחרים צו זייערע קאָנקורענטען אין ענ־לאַנד.

דער ענגלישער צענזור האָט אָבער ניט עריליבט אַז דיעזע נייעס זאָל נעקיי בעלט ווערען נאָך אַמעריקאַ. די זאַך איז בעקאַנט געוואָרען דורך די אפיציעלע בע־ריכטען פון פּאַרלאַמענט וואָס לויגען אָנגענומען דורך פאַקט. עס שטעלט זיך יעצט ארויס, אַז די קלאַגע וואָס אַמע־ריקאַנער סחרים האָבען מעהרערע מאָל געמאַכט צום סטייט דעפּאַרטמענט אַז זיי פערלירען אָרדערס דורך דעם וואָס ענגלישע קאָנקורענטען דערוויסען זיך זייערע סודות דורך זייערע בריעף איז נאַנץ גוט בעגרינדעט.

סעקרעטערי לאַסינג האָט צוגעגעבען אַז די ערקלעהרונג פון לאַיאָד דזשאָרדזש שטעלט די פראַגע פון עפענען אַמעריקאַ־נער בריעף אין א גאַנץ אַנדער ליכט. ער האָט געזאָגט אַז דער סטייט דע־פּאַרטמענט האָט די זאַך אין זינען און בעטראַכטט די נויטיגע מיטלען וואָס זאָ־לען דערצו אָנגעווענדעט ווערען. און עס קען זעהר זיין, אַז צוליעב דעם זאָל אויסברעכען א סכסוך צווישען אַמעריקאַ און ענגלאַנד.

רומענער געזוינען צוריק דאַבריטש און פערלירען סיליסטרא

רומענער נעהמען נאָך 5 דערפער אין טראַנסילוועניא, רוסי־שע אַרמיי קומט צו הילף די רומענער

גרויסער פייער פערניכטעט א ריגע שאַקאַלאַד פאַבריק

וועבס שאַקאַלאַד פאַבריק פערניכטעט פון פייער

פייער פעראורזאַכט 100.000 דאָלאַר שאַדען. פינף מענשען פערוואונדעט.

פינף מענשען זענען פערוואונדעט געוואָרען ביי א גרויסען פייער וועלכער האָט אויסגעבראָכען נעכטען 10 א זייגער בייגאַכט אין וועבס שאַקאַלאַד פאַבריק אין ביוקענען און הייטער סטריטס.

די גאַנצע פייער שטאַקיגע געביידע איז פונ'ם פייער פערניכטעט געוואָרען. דער שאַדען בעטרעפט איבער 100.000 דאָלאַר.

פון וואַנען דער פייער האָט זיך אָנ־געפאַנגען איז אונבעקאַנט, ענטדעקט אָבער האָט דעם פייער מר. שערמאַן וועל־כער איז דאָרט א נאַכט וואַכטמאַן, ווען ער האָט בעמערקט דעם פייער האָט ער ניט גערופען גלייך די פייער לייט, נאָר ער איז געלאָפען אין דער צווייטער גע־ביידע אין וועלכער עס געפינען זיך די בעקעריי, צו רופען הילף, אַן אַלארם איז אָבער גלייך געגעבען געוואָרען און די פייער לייטע זענען באַלד געווען אויפ'ן פלאַץ. דער רויך איז פונ'ם פייער גע־ווען אזא שטאַרקער, אַז עס האָט פיעל געשטערט די פייער לייטע אין זייער אַר־בייט, און דריי פייער לייטע זענען פערשטיקט געוואָרען פונ'ם רויך און האָ־בען געמוזט צוגעגומען ווערען אין האָס־פיטאַל.

אין צייט פונ'ם פייער האָט אויך

רומענער באַמבאַרדירטן טורטאַקאַי

אַן אפיציעלער רומענישער בעריכט וועלכער איז שפּעטער פערעפענטליכט געוואָרען לעזט זיך ווי פאָלגט:

אויפ'ן צפון שלאַכטפעלד קומען פאַר גרויסע שלאַכטען און דער שונא זיהט זיך צוריק ווייטער צו מערב.

אונזערע באַטאַרעען האָבען באָמ־באַרדירט ווידין, לאָמפּאַלאַן, קאַ און ראַ־האַווא, וועלכע זענען יעצט איינגעווי־קעלט אין פלאַמען.

אונזערע לופט שיפען האָבען אויך ערפאָלגרייך באָמבאַרדירט טורטאַקאַי, וועלכע די בולגאַרען האָבען ניט לאַנג פערנומען.

דער אפיציעלער דייטשער בעריכט וועלכער איז געבטען פערעפענטליכט גע־וואָרען אין בערלין מעלדעט, אַז די דייט־שע בולגאַרישע טרופּען האָבען פער־נומען סיליסטרא 60 מייל דרום מזרח פון בוקאַרעסט.

אינ'ם זעלבען בעריכט אין וועלכען די דייטשען מעלדען אַז זיי האָבען פער־נומען סיליסטרא מעלדען זיי אויך אַז די רוסען און די רומענער האָבען דאָרט גע־האַט גרויסע פערלוסטען.

דער בולגאַרישער בעריכט וועל־כער איז פערעפענטליכט געוואָרען שבת מעלדעט ניט וועגען דעם וואָס זיי האָ־בען גענומען סיליסטרא.

דער בולגאַרישער בעריכט מעלדעט נאָר, אַז א רומענישע אַרמיי האָט גע־וואָלט העלפען די פערטהיידיגער פון טורטאַקאַי. אָבער די בולגאַרען האָבען געצוואונגען די אַרמיי זיך צוריקצוציהען צו סיליסטרא.

ענגלענדער אוואַנסירען אויף א פראָנט פון פיער מייל.

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

די ענגלענדער האָבען נעכטען גע־האַט איינעם פון די גרעסטע זיעגע אויפ'ן סאַם פראָנט צייט זיי האָבען אָנגעפאַנגען זייער אַפענסיווע אויף יענעם פראָנט.

ווילען אויסבייטען דייטש אויף רוסיש

אין די היגע הייסקוהל קרייזען טראַגען זיך ארום קלאַנגען וועגען פלע־נער אויסצובייטען די דייטשע שפּראַך אויף רוסיש.

דער ערשטער אויפצוהויבען די פראַ־גע איז געווען דר. האַנטער, א טראַסטי פון דער באַארך אויף עדיוקיישאָן

די טענות וועגען דער וויכטיגקייט פון מאַכען דעם בייט זענען די: אַזוי ווי נאָך דער דער מלחמה וועט זיך אָנפאַנ־גען א גרויסער האַנדעל פערקעהר צווי־שען קענענדער מיט רוסלאַנד, דערפאַר איז נויטיג אַז קענענדער יונגע לייט וועלכע לערנען די קאָמערציעלע וויסענשאַפט זאָ־לען קענען רוסיש.

דערווייל זוכט מען „אויטאָריטע־טען" וועלכע זאָלען געבען די הסכמה דערלאַנג. איינע אזא „אויטאָריטעט" איז געווען מיסעס האַמבורג די פרוי פון דעם ניט לאַנג פערשטאָרבענעם משמור האַמבורג פון דער האַמבורג קאָנסולאַר־טאַרי אויף מוזיק. זי האָט געזאָגט „עס וואָלט געווען א זעלטענע אידעע צו מאַכען דעם בייט". באַטש זי האָט צוגעגעבען אַז קענענדער יונגע לייט וועלען קיין האָ־ניג ניט לעקען אייזדער זיי וועלען זיך אויסלערנען די שפּראַך, אין איין זאַך איז זי אָבער זיכער, אַז דייטש מוז אויסגע־שלאָסען ווערען אונטער אַלע אומשטענדען פון דעם קאַריקולאַם פון די היגע הייס־סקוהלס.

בולגאַרען פערלאָזען וואַרנאַ

וויכטיגער פּאַרט אויפ'ן שוואַרצען ים

לאָנדאָן, סעפּ. 10.

בעריכטען וועלכע זענען דאָ ערהאַל־טען געוואָרען פון אדעס, מעלדען אַז די בולגאַרען האָבען אָנגעפאַנגען אפצולייד־זינען דעם פּאָרט וואַרנאַ וועלכער איז זייער הויפּט פּאָרט אויפ'ן שוואַרצען ים.

בעריכטען זענען אויך ערהאַלטען גע־וואָרען פון ציריך, אַז צוויי חוסישע קריעגס שיפען אין איין קרייצער האָבען באַמבאַרדירט קאָנוואַלאַ.

זעקס מיליאָן דאָלאַר פאַר די מלחמה קרבנות

(ספּעציעל צום „אידישען זשורנאל".)

ניו יאָרק, סעפּ. 10.

די דזשואיש דיסטריביושאָן קאָמיטע האָט דאָ פערעפענטליכט אויהר בעריכט וועלכער ווייזט, אַז די אידען פון די פעראייניגטע שטאַאטען האָבען ביז היינט צו טאָג געזאַמעלט צוזאַמען 5.777.093 דאָלאַר פאַר די מלחמה קרבנות.

אין דער דיסטריביושאָן קאָמיטע געהען אריין אַלע דריי הילפס אָרגאַניזאַ־ציאָנען וועלכע עקזיסטירען אין די פער־איינינטע שטאַאטען געמליך, די אַמע־ריקאַן דזשואיש קאָמיטע, די פאָלקס הילף־קאָנפערענץ און די סענטראַל הע־ליפּע און די דיסטריביושאָן בעשעפ־טיגט זיך נאָר מיט צוטהיילען דאָס געלד, און פאָלגליך איז איהר בעריכט פון דער סומע וועלכע איז געזאַמעלט געוואָרען איבער'ן גאַנצען לאַנד.

פאַטער דערהר גע'עס א שכור'ען זוהן

אַבערט סינקלער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען אויף דער קלאָגע פון מאַכען א נעפעהרליכען אָנגריפע אויף זיין זוהן בערט סינקלער א סאָלדאַט.

בערט איז אהיים געקומען א שכורער און דער פאָטער איז אריין אין בעס און האָט איהם ארומגטער געוואָרפען פון די טרעפּ. בערט האָט זיך צושפּאַלטען דעם קאָפּ פאַלענדיג און די דאָקטוירים גיבען קליינע האָפנונגען אויף זיין לעבען.

דער פאָטער איז פערהאַלטען געוואָ־רען ביז צום 15ט